

Akademický rok 2020/2021

Bakalářská práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: Hana Blatná

Název práce: Ve vesmíru

Slovní hodnocení:

Bakalářská práce Hany Blatné sestává ze série kreseb menšího formátu, ty jsem mohla vidět naživo a již ty mi pro naplnění bakalářské práce připadaly kvalitou a kvantitou naprosto dostatečné, z rozměrné kresby na pruhu papíru, kterou jsem viděla už jen na fotografiích, ale mám radost, že vznikla, jako logické pokračování menších formátů. V doprovodném textu studentka prokázala schopnost sebereflexe a erudovaně odkázala svou tvorbu k souvisejícím dílům jiných autorů.

Dále cituji z facebookového statusu Jiřího Zemánka z 13. dubna 2021:

„JE SLUNCE VEDOMÉ?

Významný anglický biochemik a tvůrce teorie morfické rezonance Rupert SHELDRAKE ve své aktuálně publikované studii „Is the Sun Conscious?“ (In: Journal of Consciousness Studies, 28, No. 3-4, 2021, str. 8-28) podnětně uvažuje o tom, že nedávný panpsychistický obrat ve filozofii otevírá možnost, že samoorganizující se systémy na všech úrovních složitosti, včetně hvězd a galaxií, mohou mít zkušenosti, vnímavost nebo vědomí. Stejným směrem ukazuje také organistická či holistická filozofie přírody. Teorie vědomí přitom naznačují, že některá elektromagnetická pole jsou skutečně vědomá a že tato pole jsou ze své podstaty integrativní. Aplikace takovéto teorie pole na Slunce naznačuje možný fyzikální základ pro sluneční mysl, a to jak v těle samotného Slunce, tak v celé sluneční soustavě. Pokud je Slunce vědomé, může se zabývat regulací vlastního těla a celé sluneční soustavy prostřednictvím své elektromagnetické aktivity, včetně slunečních erupcí a výronů koronální hmoty. Může také komunikovat s jinými hvězdnými systémy v galaxii. Viz: <https://www.sheldrake.org/>

Představy Ruperta Sheldraka, který opustil dráhu molekulárního biologa, aby si vysloužil nálepku parapsychologa, mi díky mému asi 25 let starému prožitku rozšířeného vědomí nejsou nijak vzdálené. Naopak knihu astronoma Jiřího Grygara „Vesmír, jaký je“ jsem nedočetla, ale pořád cením, co všechno vypovídá její název o sebevědomí vědecké obce. Intuitivní přístup Hany Blatné je mi dosti blízký.

Autorka buduje prostory, tvoří tělesa, zaznamenává děje, sem tam se objevující pyramidální útvary lze možná připsat na vrub vlivu paleoastronatiky, který nasála v rodinném prostředí. Z výtvarného hlediska tvoří hranaté tvary kontrast ke všemu oblému, mlžnému a proudícímu, zároveň pro mě znamenají ostrůvky lehce

ironického odlehčení, které brání riziku jistého patosu. Nebo je to naopak? Fanoušci paleoastronautiky jsou nyní pravděpodobně nadšení ostýchavými náznaky, že NASA bere UFO vážně.

Nad kresbami Hany Blatné jsem myslela na kresby Julia Mařáka z lesních porostů, kam guma klesá cestu slunečním paprskům. Vzpomněla jsem si na název knihy Alexandra Matouška Vnitřek lesa, lesní charakter (nakl. Artefactum, Praha, 2007). Les je také jakýmsi nekonečným prostorem a pustit se do něj s tužkou (nebo uhlem) v ruce je podobně adekvátní, jako chtít nakreslit vesmír. Před očima mi ale vyvstaly i dynamické vize Williama Blakea. Nemám vůbec potřebu přivolávat něco formálně podobného, ačkoli chápu, že pro autorku jsou práce umělců budujících iluzivními prostředky fantastní prostory logicky inspirující. Použití nahnědlého balicí papíru pro poslední rozměrnou kresbu chápu jako úlevné šlápnutí na plyn na cestě za iluzí.

Práce je velmi kompaktní a suverénní. Po delším prohlížení se vtrhává otázka, proč se autorka nechala omezit těmi menšími formáty. Ale ona se to na nich přece učila, učila se stvořit vesmír a planety a shluky hvězdného prachu a všechno mezi nimi tužkou, a logicky, až když to ovládla, pustila se do panoramatu. Na velkém papíru vyniká autorčina přesnost v dávkování kontrastů a schopnost, při vší preciznosti, nebýt až přehnaně popisná. Dívám se na to ještě jednou jako na oslavu proměnlivosti života, které můžeme být fascinovaně účastni, aniž bychom museli pojmenovávat síly, které ji utvářejí.

Otázky k rozpravě:

Budete pokračovat třeba na ještě větším formátu? Mně ten pruh teď už připadá také omezující.

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

A

Posudek vypracoval(a):

Mgr. Lenka Vítková Ph.D.

Datum: 3. 6. 2021